

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 073 "Менеджмент"

на тему: «Удосконалення системи планування діяльності підприємства»

Виконавець:

студент центру заочної та вечірньої форми навчання

Григор'єва Тамара Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н, професор

Кузнецова Інна Олексіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

В сучасних умовах спостерігається збільшення інтересу до планування діяльності підприємств. Це пов'язано з тим, що формування системи планів в умовах невизначеності діяльності підприємств підвищує їх ефективність. Що більша невизначеність, то відчутнішим є необхідність планування. Воно орієнтує підприємство для досягнення поставлених цілей, сприяє аналізу внутрішніх та зовнішніх умов діяльності. За допомогою планування організація прогнозує майбутні проблеми та можливості, готується до змін, намагається впливати на розвиток подій.

Поточне планування є одним із найрезультативніших способів ефективного використання ресурсів та координації діяльності підрозділів підприємства. Ці плани конкретизують дії на нетривалий період. Тому поряд із стратегічними планами підприємства мають розробляти і поточні.

Хлібоприймальні підприємства, до яких відносять елеватори, функціонують в складних умовах війни та виконують важливі завдання продовольчої безпеки країни. Планування їх діяльності має певну специфіку і потребує практичних рекомендацій, що і визначає актуальність обрано тематики.

Актуальність полягає в розроблених рекомендаціях щодо удосконалення формування поточного плану елеватору з урахуванням специфіки його діяльності.

Мета роботи є обґрунтування і формування показників поточного плану елеватору з урахуванням специфіки його діяльності та умов воєнного періоду.

Відповідно до мети роботи були поставлені і вирішені наступні **завдання**:

1. визначити роль поточного планування в системі планів підприємства та узагальнити особливості його формування на підприємствах хлібопродуктів;
2. провести аналіз внутрішнього середовища елеватору;
3. провести аналіз зовнішнього середовища підприємства;
4. розробити план послуг елеватора на поточний період з урахуванням сегментів надходження зерна;
5. сформулювати фінансовий план діяльності підприємства

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи підприємство «Уманський елеватор», яке є державним підприємством, що входить до складу Державної продовольчо-зернової корпорації України

Методи дослідження. Для досягнення поставленої в роботі мети були використані сучасні загальнонаукові та спеціальні методи: аналізу і синтезу, статистичного аналізу, стратегічного оцінювання привабливості бізнесу за методикою І. Ансоффа, аналіз чутливості фінансового плану.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розроблених рекомендаціях щодо удосконалення формування поточного плану елеватору з урахуванням специфіки його діяльності.

Структура та обсяг роботи.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 62 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У першому розділі «Планування як важлива функція управління» розглянуто значення планування в управлінні діяльністю підприємства. Визначено, що планування – важлива функція процесу управління, що вимагає значної гнучкості, його застосування створює низку важливих переваг. Встановлено, що система планування діяльності підприємства має ієрархічну структуру та циклічний характер. Розглянуто роль поточного планування в системі управління підприємством та визначено, що поточний план має важливе значення у системі планування, оскільки формує ресурсну базу підприємства та є процесом складання системи деталізованих планів за видами діяльності підприємства, виражених у кількісних та вартісних показниках. Визначено склад розділів поточного плану хлібоприймального підприємства за чотирма розділами. Систематизовано сегменти послуг хлібоприймальних підприємств, яке дозволяє прогнозувати обсяг послуг з огляду на особливості кожної виділеної групи споживачів. Розглянуто

методику планування діяльності елеваторів, яка є найбільш прийнятною, оскільки враховує особливості його діяльності та специфіку клієнтів їхніх послуг.

У другому розділі «Удосконалення системи планування діяльності хлібоприймального підприємства» проведено аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища Уманського елеватору та визначено основні недоліки поточного планування діяльності елеватору. На підставі результатів проведеного оцінювання за методикою Ансоффа встановлено, що бізнес з надання елеваторних послуг є привабливим та існує достатньо стабільний прибуток в цій галузі. Сформовано план реалізації послуг на підставі аналізу діяльності елеватору. Сформовано графіки плану надходження та відпустки зерна за всіма сегментами, а також визначено плановий обсяг зберігання зерна. Для формування плану витрат обігу запропоновано законсервувати частину основних засобів. Складено та скорегованою фінансовий план підприємства з урахуванням маржинального доходу та двох видів діяльності, проведено аналіз його чутливості за сценарієм зменшення, що дозволяє скоротити прибуток на меншу суму ніж маржинальний дохід.

ВИСНОВКИ

1. На підставі критичного аналізу наукової літератури визначено, що планування – важлива функція процесу управління, що вимагає значної гнучкості. Встановлено, що система планування діяльності підприємства має ієрархічну структуру та циклічний характер. Визначено, що поточний план має важливе значення у системі планування, оскільки формує ресурсну базу підприємства та є процесом складання системи деталізованих планів з видів діяльності підприємства, виражених у кількісних та вартісних показниках, що розробляється на основі встановлених стратегічних орієнтирів на поточний рік. Доведено доречність формування поточного плану хлібоприймального підприємства за чотирма розділами. Розглянуто методику планування діяльності елеваторів, що є найбільш прийнятною, оскільки враховує особливості його діяльності та враховує специфіку клієнтів їхніх послуг.

2. За результатами аналізу діяльності Уманського елеватору визначено, що воно працює з декількома сегментами послуг за якими надходження зерна змінилося за останні п'ять років:

- від державних замовлень значно знизилася;
- від переробних підприємств також знизилася, що пов'язано із використання ними власних елеваторів,
- від зернотрейдерів надходження зерна збільшилося, що компенсувало зниження за іншими сегментами,
- зросла частка власного зерна.

Визначено основні недоліки поточного планування діяльності елеватору:

- план надходження зерна формується без урахування сегментів за методом екстраполяції попередніх років, що не дозволяє в повній мірі сформувати планові показники за видами робіт;
- фінансовий план формується без урахування маржинального доходу, що не дозволяє провести його аналіз на чутливість до змін.

3. За результатами аналізу зовнішнього середовища встановлено, що

- темпи зростання ринку у довоєнний період були високими через зростання світового попиту на зерно та відповідного збільшення валового збору зерна і його експорту на державному ринку. Відповідним чином це впливає на стабільність попиту на послуги елеватора;

- елеватори мають істотну залежність від врожайності зернових та сезонних коливань;

- конкуренція на ринку є помірно високою через збільшення чисельності підприємств;

- послуги елеваторів є однорідними, що спричиняє легкість їх заміни для споживачів за умови рівних транспортних витрат.

За результатами проведеного оцінювання встановлено, що бізнес з надання елеваторних послуг є привабливим та існує достатньо стабільний прибуток в цій галузі.

4. За аналізом регіонального ринку зерна встановлено, що обсяг валового збору в Черкаській області значно збільшився. Проте в умовах війни прогнозується його зменшення, що відіб'ється на діяльності елеватора. Задля запобігання значних втрат обсягів послуг рекомендовано зберегти тарифи на рівні минулого року.

На підставі аналізу діяльності елеватору сформовано графіки плану надходження та відпустки зерна за всіма сегментами, а також визначено плановий обсяг зберігання зерна. Запропонований план відрізняється від практики планування на підприємстві детальним прорахунком обсягів послуг за сегментами та видами робіт.

Для забезпечення планового обсягу послуг та плану їх реалізації запропоновано заходи:

- знижки за попереднє укладання договорів або угод на послуги елеватора,
- знижки за великі партії зерна і більш тривалі терміни зберігання.

5. Для формування базового кошторису витрат обігу з урахуванням зменшення обсягів послуг запропоновано законсервувати частину основних засобів і, таким чином, знизити суму амортизаційних відрахувань приблизно в 2,7 рази.

Фінансовий план підприємства складемо з урахуванням маржинального доходу та двох видів діяльності: послуг елеватора та виробництво хліба. Складений нами план має позитивний результат, що досягнуто за рахунок зменшення суми амортизації та постійних витрат. Проведено аналіз чутливості фінансового плану за сценарієм зменшення прогнозованого валового обсягу зерна та відповідним зменшенням обсягів реалізації послуг на 10 %. Скорегований фінансовий план складено за умови зменшення прямих постійних витрат елеватору та адміністративних витрат на 5 %. Це дозволило скоротити прибуток на меншу суму (на 226 тис. грн) ніж маржинальний дохід.

Таким чином запропонована система планів є доречною.

АНОТАЦІЯ

Григор'єва Тамара Олександрівна. Удосконалення системи планування діяльності підприємства.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 073 "Менеджмент". – Одеський національний економічний університет, Одеса, 2022.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з двох розділів. Об'єкт дослідження – підприємство «Уманський елеватор».

У роботі розглянуто теоретичні підходи щодо планування в управлінні діяльністю підприємства. Розглянуто роль поточного планування в системі управління підприємством та визначено переваги поточного плану. Проведено загальний аналіз Уманського елеватору та визначено основні недоліки поточного планування діяльності елеватору. Сформовано план реалізації послуг на підставі аналізу діяльності елеватору. Сформовано графіки плану надходження та відпустки зерна за всіма сегментами, а також визначено плановий обсяг зберігання зерна. Складено та скореговано фінансовий план підприємства з урахуванням маржинального доходу, проведено аналіз його чутливості за сценарієм зменшення.

Ключові слова: планування діяльності; поточне планування; елеватори; фінансовий план; маржинальний дохід; сценарій зменшення.

ANNOTATION

Grigorieva Tamara Oleksandrivna. Improving the planning system of the enterprise.

Thesis for Bachelor degree in specialty 073 «Management » - Odessa National Economic University, Odessa, 2022.

Thesis consists of two chapters. The object of research is the Uman Elevator Enterprise.

The paper considers theoretical approaches in planning the management of the enterprise. The role of current planning in the enterprise management system is considered and the advantages of the current plan are determined. The general analysis of the Uman elevator is carried out and the basic lacks of the current planning of activity of the elevator are defined. The plan of realization of services on the basis of the analysis of activity of the elevator is formed. Graphs of the plan of receipt and sale of grain for all segments are formed, and also the planned volume of storage of grain is defined. The financial plan of the enterprise is made and adjusted taking into account marginal income and two kinds of activity

Key words: activity planning; current planning; elevators; financial plan; marginal income; reduction scenario.